

ASSOCIACIO AMICS DEL MUSEU MARITIM DE BARCELONA

Sirga

II Etapa núm 27 Abril 2006

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

RESUM

- 3 Editorial.**
- 4 La veu del Museo.**
- 5 Museus navals, en llunyanes i exòtiques terres**
Isidre Oliveras i Parera
- 7 L'AAMM (Associación des Amis du Musée de la marine) ens visita**
Ferran Jornet i Ansón
- 8 Pàgines viscudes**
El vaixell fantasma
L'holandès errant - 1830
- 10 Carta oberta**
Manel Isnard i Plens
- 11 Exposicions**
Cervantes i les galeres
Pirates
Pau Ribé i Quinmasó
- 13 Noticiari**
- 18 Cançó tradicional de mar**
Cançó de remar

RESUMEN

- 3 Editorial.**
- 4 La voz del Museo**
- 5 Museos navales, en lejanas y exóticas tierras**
Isidre Oliveras i Parera
- 7 La AAMM (Associación des Amis du Musée de la marine) nos visita**
Ferran Jornet i Ansón
- 8 Páginas vividas**
La nave fantasma
El holandés errante - 1830
- 10 Carta abierta**
Manel Isnard i Plens
- 11 Exposiciones**
Cervantes i las galeres
Piratas
Pau Ribé i Quinmasó
- 13 Noticiario**
- 18 Canción tradicional de mar**
Canción de remar

Foto portada:

Maquetes que l'AAMM de París, ha seleccionat per representar a l'AAMMB a la exposició en Saint-Malo (França)

Per primera vegada, el dia 31 de gener passat, vam tenir l'ocasió d'aprofundir les nostres relacions de soci a soci amb membres de l'Associació dels Amics del Museu de la Marina de París. Ja feia temps que s'havia establert un protocol de relacions amb aquesta associació, mitjançant un intercanvi d'escrits i revistes d'ambdues associacions. La visita d'aquests membres del Museu de la Marina, a part d'establir uns vincles més personals, també accelerarà la participació d'alguns membres de la nostra Associació, a l'exposició que aquesta institució francesa duu a terme al poble de Saint-Malo, a França, el dia 17 de juny proper.

Consell de redacció:
Pau Ribé i Quimasó
Washington Garcia

Disseny i maquetisme:
Equip revista SIRGA

Edita:
Associació Amics Museu Marítim
de Barcelona
Av. de les Drassanes, s/n
08001 Barcelona
e.mail: aammb@ozu.es
www.museumaritimbarcelona.org

Impressió: Mabel Copy
c/ Parlament, 51

Depòsit legal: B 43.531-06

La revista SIRGA no es fa responsable de les opinions i articles signats a les seves pàgines.

Seu de l'exposició a Saint-Malo

Per a aquest esdeveniment, que és molt restrictiu a causa de l'alta qualitat de les peces que s'hi presenten, i a la gran quantitat de modelistes que desitgen participar-hi, després d'una acurada selecció, que han dut a terme els organitzadors de l'exposició, han escollit quatre peces dels nostres modelistes, nombre màxim que es permet per associació. Això vol dir l'alta estima dels treballs dels nostres mestres artesans en modelisme naval.

Esperem que properament, representants dels Amics del Museu Marítim de Barcelona puguin retornar aquesta visita d'agermanament com a mostra de correspondència, ja que, fins a cert punt, ens dona un cert caire internacional.

Pau Ribé i Quimasó

UNA BONA NOTÍCIA: LA CREACIÓ DE LA FUNDACIÓ PRIVADA MUSEU MARÍTIM I DRASSANES REIALS DE BARCELONA

El passat 9 de febrer va tenir lloc l'Acte de Constitució de la Fundació Privada Museu Marítim i Drassanes Reials de Barcelona. A l'acte hi van participar els màxims representants de la Diputació de Barcelona, de l'Ajuntament i de l'Autoritat Portuària de Barcelona, com a administracions que formen part del Consorci que dirigeix el Museu Marítim, així com naturalment representants de cada un dels patrons fundadors.

La Fundació, un ens sense afany de lucre, és un instrument que ha de permetre aprofundir en el paper que vol jugar el Museu Marítim pel que fa a la participació i a la col·laboració amb el món empresarial, especialment en l'àmbit del Port de Barcelona. Un dels objectius és, que les empreses i les entitats vinculades amb l'activitat marítima tinguin en el Museu Marítim de Barcelona el seu referent històric i cultural. També ha de servir com a plataforma per establir complicitats entre el món econòmic i el món cultural marítim. L'objectiu final és apropar la ciutadania a aquesta activitat i assolir el reconeixement històric que es mereix el sector marítim pel seu paper capdal en l'economia, en el progrés i també en la història del nostre país.

En un sentit més pràctic, l'aportació dels patrons a la *Fundació* contribuirà a

promoure i a divulgar el patrimoni del Museu Marítim de Barcelona, i a obtenir nous recursos que milloraran i ampliaran les activitats i el fons del Museu.

El Patronat de la Fundació compta ja amb 22 ens: El Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Autoritat Portuària de Barcelona, com patrons nats. També hi són presents com a patrons institucionals: Puertos del Estado, la Cambra de Comerç de Barcelona i Turisme de Barcelona i empreses molt significades del sector marítim: Acciona Trasmediterranea, Asta Logistik Grupo, Autoterminal, Comercial Combalía Sagrera, Diario Marítimas, Grimaldi Group Napoli, Grupo Rebarsa, Grup TCB, Holding M. Condeminas, Marmedsa Group, Romeu y Cía, Spain Tir, Transportes Internacionales, Terminal Catalunya. L'Associació d'Amics del Museu Marítim i Funespor, la fundació que agrupa els estibadors, també en formen part.

L'Associació d'Amics del Museu Marítim de Barcelona ha de jugar un paper important en aquesta fundació, no tant des del punt de vista de les seves aportacions econòmiques, naturalment, sinó com a potencial humà representat per gent amb empena i moltes ganes d'aportar el seu esforç i els seus coneixements a les noves iniciatives promogudes des del museu.

Museu Marítim de Barcelona

MUSEUS NAVALS, EN LLUNYANES I EXÒTIQUES TERRES

Isidre Oliveras i Parera

Ja fa temps que el col·leccionisme i l'estudi de models il·lustracions i objectes relatius a la història marítima han despertat l'interès cultural en molts països

Els museus navals especialitzats són majoritàriament recents. França i Anglaterra, gaudeixen d'un gran nombre de museus amb col·leccions de gran interès naval, Espanya, Portugal, Itàlia, Alemanya, Holanda, Noruega, Suècia, Rússia ect., també gaudeixen de col·leccions molt interessants, que en diferents viatges he pogut visitar i constatar, però, com abans s'esmenta són relativament molt joves. Un exemple el tenim a Paris on hi ha el Museu de la Marina amb un origen que data de l'any 1748, en un principi aquest museu fou una secció del Museu del Louvre, fins que a l'any 1943 el traslladaren definitivament al Palau Chaillot. Podríem dir doncs, que el museu de Paris és un dels més antics de Europa.

Però el que més sorprèn, és trobar museus

molt més antics en llunyans i exòtics països com a Macao (Xina), o últimament a Tailàndia del qual tot seguit ens ocuparem.

Assabentat que al nord de Bangkok a la riba del riu Chao Phraya, existeix l'esplèndid

museu fluvial de les grans falues reials, decideixo anar-hi, llogant una canoa ràpida i remuntant el riu uns sis quilometres, en traslladà fins aquestes grans obres d'art que són les esmentades embarcacions. Mitjançant el pagament d'una entrada, es te accés a una gran nau-museu on es conserven les famoses embarcacions reials, amb una tradició i antiguitat que es remunta en el temps dels primers reis siamesos.

La vista que s'ofereix al visitant és espectacular i enlluernadora, davant seu s'exhibeixen les esplèndides falues reials amb més de 50 metres d'eslora, que antigament navegaven pel riu durant les

festes especials, maniobrades per destres remers vestits de color escarlata i or. Aquestes naus estant exquisidament treballades amb molta ornamentació, l'escultura és abundant i la laca i els daurats

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

amb pa d'or, causen una impressió aclaparadora

Aquests tipus de vaixells sols s'utilitzen en circumstàncies molt excepcionals, aniversaris reials, commemoracions nacionals, etc., les esmentades i fastuoses embarcacions, foren també autèntics *canots* de guerra utilitzats pel sobirà siamès de torn, per demostrar la seva puixança.

La flota actual del museu és d'unes 50 embarcacions, de les quals sols algunes estan exposades i preparades per qualsevol commemoració. En un departament separat també hi han models a escala reduïda de diferents embarcacions del país.

En les celebracions de la coronació del rei Mongkut (Rama IV) participaren 269 embarcacions. Cada monarca ha intentat augmentar i embellir la flota reial. La més nova d'aquestes embarcacions la *Naray Song Suba* és un regal de la marina tailandesa al rei Bhumibol (Rama IX), amb

ocasió del seu jubileu d'or, l'any 1996.

La proximitat de l'edifici de les embarcacions reials amb el *Wat Aran* (antic palau reial) no és casualitat. Fins fa poc, el rei assistia al temple de l'*Alba* amb la seva barca adornada amb excés, per portar noves túniques per els bonzes amb ocasió de les festes de *Thopt Kathin*, que marca el final de la quaresma budista. En el museu és possible admirar la sumptuosa embarcació la *Suphannahongse* emprada per aquelles ocasions, de 45 metres d'eslora i que es distingeix de les demés per un cap de signe esculpit i decorat a la proa i una cua de serp a la popa. Fou construïda durant el regnat del Rama I.

Perspectiva de dues vistes de l'espai on hi han les falues

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

El dia 31 del gener passat vàrem rebre una visita anunciada temps enrere i que era esperada per nosaltres amb força interès.

Els senyors Pierre Grandvilliers i Hubert Mallet membres del Consell d'Administració de l'AAMM, van visitar-nos acompanyats de les seves respectives mullers.

Poc després de les 10 del matí i procedents de Perpinyà, arribaven al Museu Marítim on foren rebuts pel president, Sr. Manel Isnard, i per altres membres de l'AAMMB.

Era la primera vegada que visitaven Barcelona i malgrat que desitjaven aprofitar la curta visita per conèixer una mica la ciutat i els seus principals monuments (retornaven al capvespre a Perpinyà), romangueren amb nosaltres fins passades les quatre de la tarda.

Els objectius eren diversos:

- Comentar la situació del Protocol de col·laboració entre les dues Associacions.
- Visitar el Museu i les Drassanes Reials
- Visitar les instal·lacions de la nostra Associació i conèixer membres de la Junta
- Animar-nos a participar a la propera exposició de models navals a Saint-Malo el proper mes de juliol.
- I finalment, comentar el proper viatge dels Amics del Museu Marítim de París a Sant Petersburg

Després portàrem a cap una detallada visita al Museu, i ens vàrem estar una bona estona al Taller de Modelisme, instal·lació que no tenen a París i que els va semblar força interessant. També la galera a *Real*, els va agradar molt.

Van tindre ocasió de veure, entre les pe-

ces exposades, les obres fetes per alguns del nostres mestres en modelisme i la maqueta de les Drassanes obra de diversos socis.

Els va entusiasmar particularment la manera com la Direcció del Museu te distribuïdes les col·leccions. En van manifestar que per un moment els semblava trobar-se realment en un ambient portuari i de sobte canviava l'entorn i passaven a un clàssic espai de Museu i, novament, uns passos mes enllà una nova ambientació els sorprenia agradablement.

L'edifici els va deixar bocabadats i també les seves dimensions. Comentaren que era una sort poder gaudir de tot allò i que a diferència del Musée de la Marine al Palais de Chaillot a París, no semblava que l'espai fos una limitació per a nosaltres.

En creuar el Saló del Marquès de Comillas varen comentar que seria magnífic fer una exposició amb els seus modelistes en aquest incomparable marc.

A continuació, visitaren el pailebot Santa Eulàlia, i a bord, el president Manel Isnard els va obsequiar amb la mètopa de l'Associació.

Després d'un senzill àpat al restaurant del Museu, vàrem posar-nos al dia mútuament sobre els assumptes detallats més amunt, i vàrem refermar el comú interès d'anar estrenyent els contactes i els lligams.

També vàrem concretar la més que probable participació a l'exposició de Saint-Malo del 17 de juny fins a final d'agost, si els nostres associats així ho desitjaven i que la seva invitació a participar en el viatge a Sant Petersburg del 9 al 16 de Juny no havia obtingut resposta entre els membres de l'AAMMB.

El president de l'Associació fa entrega als senyors Pierre Grandvilliers i Hubert Mallet membres del Consell d'Administració de l' Association des Amis du Musée de la Marine de París de la nostra motopa.

PÀGINES VISCUEDES

EL VAIXELL FANTASMA. L'holandès errant - 1830

És el nom donat a un vaixell creat per la fantasia i el temor supersticiós de successives generacions d'homes de mar.

En principi, la llegenda d'aquest desgraciat bastiment pertany al conjunt de històries sinistres que sorgeixen arran de la profanació de la festivitat del Divendres Sant. L'home de mar, especialment en els

anys que neix la llegenda, era una persona creient i de fermes conviccions religioses , en moltes ocasions, molt supersticiós, fins i tot en els nostres dies s'escolten a bord dels vaixells, en les converses de la llotja o en la taverna del port, relats molt pelegrius relatius a fenòmens científicament estudiats fins a la societat, com són: els focs de sant Elm, algunes classes de llampecs, les

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

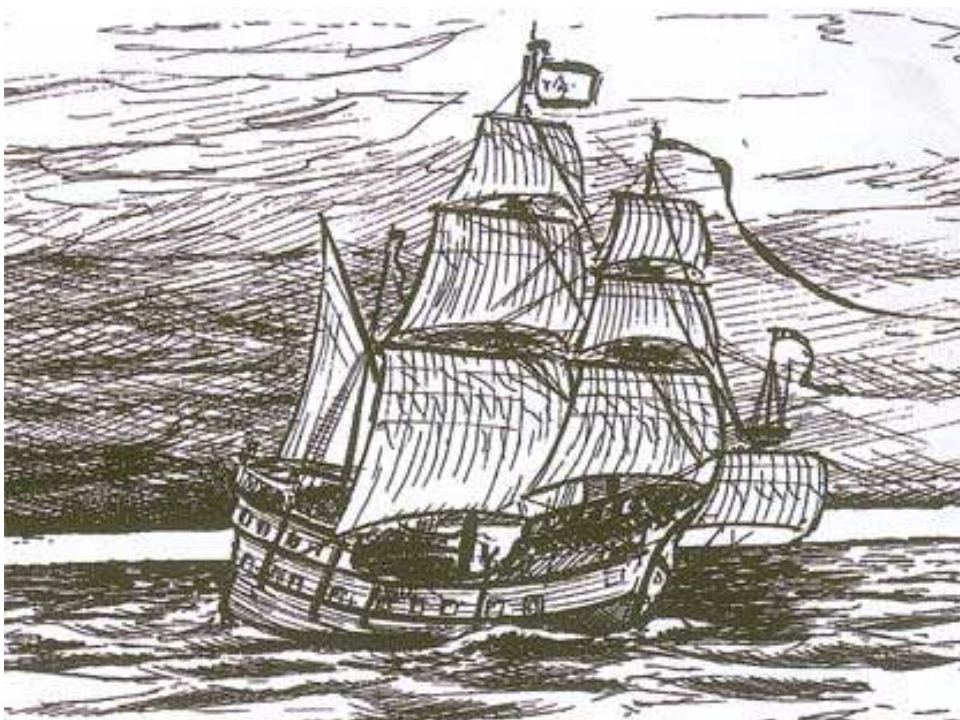
les aurores boreals i altres manifestacions quasi sempre atmosfèriques.

La versió més coneguda d'aquest vaixell fantasma, conta, que un capità holandès anomenat Von Straaten, havia sortit de port a navegar per una aposta durant el Divendres Sant, assegurant, en ser-li recordada la solemnitat del dia, que ho faria malament que li pesés a Déu. La seva blasfèmia va ser castigada, segons el dir de la gent de mar, amb la seva mort, la de tota la seva tripulació i la desaparició del vaixell. Poc després de l'època, imprecisa, en què se situa el succés, va aparèixer novament el buc a la zona del cap de Bona Esperança, i sempre era albirat amb mal temps i en aquestes ocasions se'l veia com intentava, una vegada i una altra, una virada per sortir del perill, però, contínuament sense èxit.

Segons els narradors, el buc no guanyava

espai, no podia prendre port i estava condemnat per Déu a aquesta situació fins al dia del Judici Final, per la manca de creences del seu capità.

Amb el temps, van anar apareixent modificacions en diversos dels elements de la llegenda, per exemple: en el nom del capità que menava el vaixell o en la zona geogràfica on va esdevenir el succés. Segons Walter Scott, el buc de referència anava carregat d'or, la rivalitat i la cobdícia van néixer entre la tripulació i finalment es va cometre un crim a bord; el càstig diví va ser l'aparició d'una epidèmia que va acabar amb la tripulació, condemnada a vagar eternament en els citats paratges. Els afegits i les variacions respecte a la llegenda primitiva s'observen en aquesta com en totes les llegendes del món, no obstant això, el nom d'aquesta història ha restat inalterable en el temps i la seva història sempre es recordarà amb el nom de *La llegenda del vaixell fantasma*.

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

Carta oberta

El motiu d'escriure aquesta carta, és per donar a conèixer, a tots els membres de l'Associació, unes facetes que per a vosaltres tal vegada seran desconegudes, i són les de la valuosa col·laboració que rebem del Museu. Em refereixo, en general, a tots els aspectes, que van des de la cessió de manera gratuïta dels locals per a la Secretaria i per al taller de modelisme que tanta acceptació i profit té per als aficionats a la construcció de maquetes, l'ajuda econòmica, i una altra, tant o més important que les anteriors, la bona acollida a les nostres propostes, l'excel·lent tracte i col·laboració que rebem en tot moment, no solament per part de la cúpula directiva del Museu sinó de tot el personal de l'Entitat.

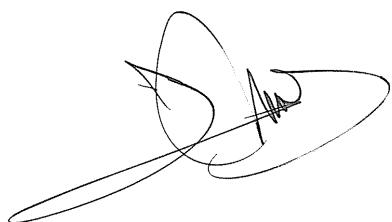
Vull que quedi constància mitjançant aquestes línies que si l'Associació existeix i la gran projecció que actualment té, és gràcies al suport que rebem del nostre estimat amic, el Museu.

És d'agrair, sobretot personalment, una cosa que considero molt valuosa i és que sempre tenim obertes les portes de totes les dependències per exposar-hi amb tota franquesa i claredat els nostres suggeriments, peticions, projectes, etc., que sempre són ben acollits, i amb tot afecte.

Doncs, aquestes línies són per dir a tots els membres de l'Associació que sí, som AMICS del Museu, però que aquest està demostrant amb escreix que ell també és un gran AMIC nostre.

Rebeu una salutació molt cordial del vostre president. I aprofito l'avinentsa per fer-la extensiva a tots els nostres AMICS del Museu

Manuel Isnard i Plens
President

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

EXPOSICIONS

CERVANTES i les galeres

El dia 15 del mes de desembre de l'any passat, es va inaugurar a les Grans Naus del Museu Marítim de Barcelona aquesta exposició, organitzada i produïda pel Museu, la qual tindrà una durada de tres mesos, i serà un dels últims actes celebrats amb motiu de *l'Any del Llibre i la Lectura 2005*.

Aquesta exposició versa sobre la vida del famós escriptor del *Quixot*, Miguel de Cervantes Saavedra amb el sobrenom d'*El manc de Lepant*, i per l'experiència obtinguda al llarg de la seva vida a bord de les esmentades galeres. L'exposició la formen un conjunt molt variat de peces com: pintures, dibuixos, gravats, ceràmiques, maquetes i altres, que escenifiquen fets que estan relacionats amb el tema de les galeres, tema que recorda el perquè de la construcció de l'edifici que acull aquesta mostra, on es construïren gran nombre d'aquest tipus de naus, entre les quals una

esquadra de quatre galeres dedicades a la vigilància del litoral del nostre país: la *Sant Maurici*, la *Sant Ramon*, la *Sant Sebastià* i la nau capitana la *Sant Jordi*. D'aquesta última, hi ha al final del recorregut de l'exposició, un baix relleu representant l'espill de popa de la nau, de fusta policromada, reproduïda als tallers del Museu. Totes aquestes naus es van enfonsar l'any 1623 en un combat contra els turcs.

Però, podem dir que la vedette d'aquest mostrari de peces és, la *Galera Reial*, reproducció al natural de la que l'any 1568 es construí en aquestes mateixes drassanes. L'original va quedar en tan mal estat arran de la contesa de Lepant, que es va haver de desballestar.

També és molt interessant, la sèrie de pinzellades vers l'obra del *Quixot* totes emotives i que inviten a la lectura d'aquesta obra de Cervantes. De totes em quedo amb el record de la visita a Barcelona que fan els dos protagonistes d'aquesta obra.

Per acabar, aquesta exposició, diries que té un aire entre romàntic i literari pel conjunt de tot el seu contingut, molt escaient al lema: *L'ANY DEL LLIBRE I LA LECTURA 2005*.

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

PIRATES

El dia 15 del mes de març passat, es va inaugurar a les naus de la Generalitat del Museu Marítim de Barcelona, l'exposició organitzada per el Museu Marítim de Barcelona i Cultura Entretenida, amb un nom amb tant d'impacte com és el de *PIRATES*. Després d'unes paraules dirigides al nombrós públic assistent a l'acte, vers el tema en que es funda l'exposició per autoritats versades en aquest argument, va cloure la presentació el director general del Museu, el senyor Roger Marcet.

Tot seguit, es porta a terme l'inauguració de l'exposició. Aquesta és una mostra que sens dubte atraurà molt de públic per ser un tema que ha creat tota mena de històries, pel·lícules, rondalles, etc., perquè els anomenats pirates arreu del món, o filibusters al mar de les Antilles, ambdós tenien el mateix ofici, un ofici quasi tan antic con els sers humans: saquejar per la força tota mena de valors materials. Un dels més sanguinaris conegut al mar Mediterrani va ser el famós *Barbarroja*, el seu equivalent a l'Oceà Atlàntic va ser *Francis Drake*. Però, de pirates o filibusters com es vulgui dir, n'hi havia antigament, i n'hi ha ara en l'any 2006.

Aquesta exposició, fa un repàs molt imparcial d'aquests personatges i la història dels seus fets, que comprèn el període des de

l'edat mitjana, fins a la darrera dècada del segle XVIII. És necessari esmentar, que molts d'ells, els pirates amb un nom diferent, també estaven al servei dels seus respectius sobirans, acollint-los a la coneguda llei de *Cors*, no sent perseguits pels vaixells de guerra del sobirà que els hi havia concedit aquesta butlla, sempre que no assaltessin el seus vaixells mercants i que els obligava a donar-li, a canvi, la cinquena part dels botins obtinguts de les seves captures. Aquests tipus de pirates rebien el nom de corsaris, per fer el mateix que els altres pirates, encara que pagant unes despeses.

L'exposició la conformen dibuixos i plànols del temps, tota mena d'armes, maquetes dels vaixells empleats per aquests bandolers del mar, diverses escenes que representen situacions d'aquells llunyans anys, i una aula, perquè els més petits puguin deixar córrer la seva imaginació, dibuixant i pintant el que han vist.

Per acabar s'ha de dir, que si el reflex del ressò que n'ha fet la premsa diària, tan la de pagament com la gratuïta, d'aquesta exposició, i de la gentada que assistí a l'inauguració, ha d'ésser el barem de l'èxit d'aquesta mostra, es pot assegurar que la seva popularitat està garantida.

Pau Ribé i Quimasó

El dia 20 de desembre de l'any passat, es portà a terme, tal com s'havia anunciat prèviament, l'aperitiu que la nostra Associació ofereix cada any per Nadal a tots els seus associats. L'esdeveniment va estar molt concorregut i servi de retrobament per a molts amics que sols es veuen de tant en tant.

S'aprofità aquesta trobada, també com els anys anteriors, per premiar el guanyador/a del concurs de dibuix infantil. El dibuix guanyador serveix com a tema per a la

felicítació nadalenca que tots el associats i les entitats relacionades amb les coses del mar, reben per aquestes festes. La guanyadora d'enguany ha estat la nena Elena Ortín Berga. Van participar en el concurs cinc nens/es, que a part del premi per a la guanyadora, els altres participants també varen rebre un obsequi.

Capítol a part mereix la donació per al fons del Museu, que va fer el senyor Manel Jabal i Fernández, aprofitant l'avinentsa, de la reproducció a escala de l'autèntic submarí que és el tema central de l'obra literària del gran novel·lista Juli Verne, *20,000 Leguas de viaje submarino*.

Presidiren aquest acte les autoritats del Museu i uns setanta socis entre els quals va fer-nos l'honor d'acompanyar-nos a la festa, la senyora vídua de Ricard Bartlett Ibañez que va ésser un gran articulista i cooperador de la revista SIRGA i també un bon conferenciant amb temes de política naval i, especialment, un gran amic per tots nosaltres.

El dia 19 de gener passat a les 19 h. tal com s'havia anunciat anteriorment, es va celebrar una Assemblea Extraordinària a la sala d'Actes del Museu Marítim de Bar-

celona, per decidir si s'acceptava que la nostra Associació entrés a formar part com a patró fundador, de la *Fundació del Museu Marítim i Drassanes Reials de Barcelona*,

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

Reials de Barcelona, fundació endegada per el mateix Museu.

Totes les preguntes fetes per el nombrós grup de socis assistents a l'acte, foren degudament aclarides per el senyor Manel Isnard, President de l'Associació i el soci senyor Ferran Jornet. Ambdós comentaren que era un gran benefici per a la nostra Associació estar dintre el patronat d'aquest ens, del que hi formen part les més altes entitats i un gran nombre d'empreses molt

importants, també té el suport de la Generalitat de Catalunya, això aporta unes avantatges que indirectament poden beneficiar al nostre col·lectiu.

La proposta d'ingrés a la Fundació, s'aprovà per unanimitat, acabant-se l'Assemblea a les 19,45 h., amb gran satisfacció de tothom. S'acordà, també, que el President, Sr. Isnard signarà en nom de l'Associació la seva incorporació a la Fundació, i que el Sr. Jornet formarà part del Patronat, en representació de l'Associació.

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

Relacionat amb la nota anterior, el dia 9 de febrer passat van tenir lloc a les instal·lacions del Museu, una sèrie d'actes protocol·laris referents a la constitució de la Fundació abans esmentada, aquests actes es desenrotllaren en dos espais diferents: a la Sala d'Actes, l'Il·lm. Sr. Carles Ruiz Novelles President del Consorci de les Reials Drassanes i Museu Marítim de Barcelona i el Director General, Sr. Roger Marcet i Barbé, varen fer la presentació de la Fundació als mitjans de comunicació, acabada aquesta, a la Sala Marqués de Comillas tingué lloc l'Acte de Constitució, signatura de les entitats fundadores i dels patrons de la mateixa que eren les següents: Són patrons fundadors de l'esmentada Fundació, a més del Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, l'Autoritat Portuària de Barcelona, Puertos del Estado, Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació, Turisme de Barcelona i les entitats: Acciona Transmediterránea,

Associació Amics del Museu Marítim de Barcelona, Asta Logistik Grupo, Autoterminal, Comercial Combalía Sagrera, Diario Maritimas, Fundación Estudios Portuarios, Grimaldi Group Napoli, Grupo Rebarsa, Grup TCB, Holding M. Condeminas, Marmedsa Group, Romeu y Cía, Spain Tir. Tranportes Internacionales i Terminal Catalunya.

Tot seguit van fer les seves intervencions l'Il·lm. Sr. Carles Ruiz Novelles, Sr. Antoni Combalía Goicoechea, Excm. Sr. Miquel Valls i Maseda, Hble. Sr. Conseller Joaquim Nadal i Farreras i Excm. Sr. Celestino Corbacho Chavez. És de destacar la intervenció de l'Hble. Sr. Nadal, Conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, que va fer patent el suport de la Generalitat al Museu i a la nova Fundació.

Acabà l'esdeveniment amb un aperitiu al qual assistiren tots els implicats a l'acte i demés invitats.

Fotografia dels patrons fundadors de l'esmentada Fundació

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

El dia 30 del mes de març passat es va celebrar a les 19 h., a la Sala d'Actes del Museu Marítim de Barcelona, l'anunciada conferència organitzada per els Amics del Museu: *Una aproximació al viatge a Sant Petersburg*.

Aquesta conferència va ésser explicada i acompanyada de un passí de 29 diapositives per el senyor Albert Campanera assidu conferenciant de les xerrades que organitza la nostra Associació, basada en un viatge realitzat per el mateix conferenciant anteriorment a aquesta ciutat

El motiu de la xerrada, ve donat per de la invitació que vam rebre dels Amics de la Marina de París, a l'excursió per visitar l'esmentada ciutat Russa i que portaran a terme aquest estiu.

La conferència començà a les 19 h. i acabà després d'un petit col·loqui a les 20 h. amb un nombre regular d'assistents.

Vista nocturna d'uns dels ponts de Sant Petesburg

>>>>>>>>>>=<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<

ÓBIT

El dia 9 del mes de març passat, ens va deixar després d'una curta malaltia, la mare del nostre benvolgut soci el senyor Ferran Jornet i Ansón.

Rebin el més sentit condol dels membres dels Amics del Museu Marítim de Barcelona, el nostre amic, la seva esposa i tots els familiars.

Que en pau descansi

Cançó de remar

A Altafulla són valents,
foc a Torredembarra;
a Vilanova boters
a Sitges en són gitanos;
a Castelldefels són grocs
i a Barcelona són dames.

Al Besòs són passacolls,
Badalona, panys de tàpia;
a Montgat són calciners
i a Tiana, males cares.

A Alella són cargolers
quan els cargols treuen banya
al Masnou són palangrers
que amb ponent van a palangre.

A Premià són gafarrons
i a Vilassar pengem ases;
genovesos a Cabriels
i a Cabrera vint-i-un lladres.

A Argentona, traginers,
que el treballar no els agrada
i a Mataró, caps de bou,
les senyores són bissarres;
a Llavanes, nansers,
Caldes s'emporta la palma.

A Arenys en són vaixallers
Dels que van a l'altra banda;
a Canet són figueters
i a sant Pol són gent de la manta.

A Calella són cadells
i a Pineda tots són nyerros;
a Malgrat són peix fregit,
juriols a la brasa.

A Blanes són flassaders,
paguen el dot amb flassades
i a Lloret són caganers
que se caguen a sa platja;
a sant Feliu són tapers
i a Palamós els embarquen.

A Begur són corallers
que corellen a la brama,
i els de Pals són arrossers,
mengen l'arròs a llossades.

A l'Escala n'és mal port
pel vent de la tramuntana
i Ampúries n'hi ha un convent
que no en volen donar aigua.

Castelló vila major,
tots són jutges i notaris.

A Roses són gent del rei
que tiren bombes i bales,
i a Cadaqués, tabaquers,
que tots fan el contrabando.

A la Selva són bisers,
venen el bisos a cargues;
a Llançà són fumadells,
tenen les cases fumades.

A Colera fan bon vi,
millor però en fan la granatxa;
de Port-Bou no us en dic res,
perquè hi ha molt poques cases,
i ja per fi em arribat
fins a la ratlla de França.

Traducció literal d'una cançó tradicional

ASSOCIACIÓ AMICS DEL MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA

EL GALATEA

Albert Campanera i Rovira

No hi ha cap mena de dubte, que per a la gent que estimen el mar parlar d'aquest vaixell escola, és tot un plaer: Per aquesta raó i atès l'espai que ens permet la revista, procuraré sintetitzar la història d'aquesta bricbarca on durant 65 anys, van onejar-hi cinc banderes diferents.

Construït en unes drassanes escoceses, entrà en servei l'any 1896 amb el nom de *Glennlee*, per dedicar-se al cabotatge. A la fi de la Primera Guerra Mundial, va ser venut a Itàlia, on l'anomenaren *Clarastella*. L'any 1922 l'Armada Espanyola el comprà i el va batejar amb el nom de una nimfa, *Galatea*, per dedicar-lo a la tasca d'escola de marineria. L'operació comercial va costar a l'erari públic 20.000 lliures esterlines, a les quals s'hi van haver d'afegir 2.000.000 de lires més, que va ser el preu de la seva posada a punt en una drassana de Trieste (Itàlia).

Condicionat a les esmentades drassanes, comença la seva vida oficial com a vaixell de la Marina Espanyola l'any 1926, va fer petits creuers d'instrucció amb els aprenents de marineria i sotsoficials. Creuers que més endavant es convertirien en travessies atlàntiques, que feien escala en països com Cuba, Brasil i el Estats Units, on cridà força l'atenció pel seu espectacular aparell, en uns moments que aquesta manera de navegar començava a ser

obsoleta.

La Guerra Civil Espanyola el trobà atracat a Canàries. A bord es van produir enfrontaments que acabaren amb el triomf del revoltats contra la República. El resultat d'això va ser navegar poc i si hi afegim la disbauxa de la Segona Guerra Mundial i l'ostracisme polític què el va condemnar el règim franquista, el *Galatea* va envellir més al port que a la mar.

I amb aquestes circumstàncies, va arribar l'any 1961, any que el vaixell va ser donat de baixa de l'Armada Espanyola, i aquí és quan començà la seva odissea. Quasi abandonat a l'estació naval de La Graña (el Ferrol), mentre unes veus demanaven que es conservés per convertir-lo en museu, les institucions empraven la tàctica d'orelles sordes. La seva adjudicació a l'Exposició de Sevilla va fer renéixer l'esperança, després de cimentar el buc i remolcar-lo fins a la ciutat del Betis per, suposadament, ser condicionat com una extensió a l'aigua del Pavelló de la Marina.

Malauradament res de tot això es portà a terme, i les restes del *Galatea* després de sofrir un incendi, acabà sent un destorb per l'Ajuntament de Sevilla, ocasió que aprofitaren uns escocesos per comprar-lo a un preu irrisori. Avui dia convenientment restaurat, es pot visitar al port de Glasgow amb el seu nom original de *Glennlee*.

CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES

Drassana: Escòcia

Desplaçament: 2.713 tones angleses

Dimensions: 243x 28 3/4x17 3/4 peus anglesos (eslora, mànega i calat)

Maquinària: 2 motors Polar Atlas diesel, 4 cilindres, potència 680 HP

Velocitat: 8 nusos

Càrrega de combustible: 46 tones de fuel

Tripulació: 140 persones

